

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΑΡΜΟΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. Έν Άθηναις φρ. 15.—Έν δε τατ; Ιππρχ. φρ. 16.—Έν τφ Ιξωτ. σ. 25

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

—ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ΟΔΟΣ ΜΟΥΣΩΝ, Άριθ. 4, απέναντι της οικίας Φιλίμωνος παρὰ τήν Πλατείαν Συντάγματος.—

ΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Ἡ ἀπεργία μετεπήδησεν ἀπὸ τῆς κομμωτικῆς εἰς τὸ Κράτος. Ἀπέρρησαν οἱ μηχανικοὶ τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ καὶ ἀπεκάλυψαν τὴν ἀδικίαν τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἀπεργία γένηται καὶ ὅλον τὸ ἀστυνομικὸν σῶμα τοῦ Δουβλίνου καὶ ἠναγκάσθη ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν ἀστυνομίαν τῆς διὰ στρατιωτικῆς δυνάμεως. Ὁ ἀγγλικὸς τύπος ἐμιλεῖ μετὰ συμπαιθείας πρὸς τοὺς ἀπεργήσαντας ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους, καὶ εὐχεταί τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν δικαίων ἀπαιτήσεών των. Ἐὰν ὅμως οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Δουβλίνου ὑπέφερον ὅ,τι οἱ μηχανικοὶ τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, ὁ ἀγγλικὸς τύπος θὰ ἦτο πλήρως ἀγκυρακτῆσεως ἐναντίον τοῦ ὑπουργείου Ἰλαδ-ετωνος. Καὶ ὅμως ὁ ἰδικὸς μαζ; τύπος οὔτε λέξιν ἐγραψεν ὑπὲρ τῶν μηχανικῶν· εὐρέθησαν μάλιστα πολλὰ φύλλα τὰ ὅποια σχεδὸν καὶ τοὺς ὕβρισαν. Τοὺς ὕβρισαν ὅποια, ἂν καὶ ἀκουσίως προσβάλλωμεν τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ σώματος, οἱ μηχανικοὶ τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ εἶναι μᾶλλον εὐσπλαγχνίας ἄξιοι.

Δὲν ὑπάρχει σῶμα ἄλλο τοῦ ὁποίου ἡ τύχη εἶναι τόσο μετέωρος, ὁ χαρακτήρ τόσο ἀμφίβουλος, ἡ θέσις τόσο ἐμαρκαρόδιτος, καὶ τὸ μέλλον τόσο σκοτεινὸν ὡς ἡ τῶν μηχανικῶν.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν γνωρίζουν τί εἶναι. Εἶναι ἀξιωματικοί; Ναι· διότι ἐνῶ παύονται, δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ παραιτηθῶσι· ὁ κ. Ρούφος τοὺς ἀπειλεῖ ὅτι θὰ τοὺς περάσῃ ἀπὸ τὸ Ναυτοδικεῖον· ὁ κ. Μπούμπουλης — συνοπτικώτερος τοῦ κ. Ρούφου — κατὰ τὸ 1878 τοὺς ἠπέλιθσεν ὅτι θὰ τοὺς τουφεκίσῃ. Εἶναι ἀξιωματικοί; Ὁχι. Διότι οὔτε σύνταξιν ἔχουν, οὔτε προβιβάζονται, οὔτε στολὴν φέρουν, οὔτε βαθμὸν κἀνένα ἢ ἐξουσίαν ἐν τοῖς πλοίοις, οὔ εἰσιν σχεδὸν αἱ ψυχαί, ἔχουν.

Ὁ κ. Μπούμπουλης κατὰ τὴν ἠθέλησεν νὰ κάμῃ ὑπὲρ τῶν

ἀτουχῶν αὐτῶν καὶ ἀπετέλεσεν τὸ κριμῶματὸς τοῦ ἦτο ὁ τραγελαφικὸς νόμος τῆς 25 Νοεμβρίου τοῦ 1878. Διὰ τὸν νόμον τοῦτον καὶ ἐγίναν καὶ δὲν ἐγίναν ἀξιωματικοί. Διὰ τὸν νόμον τοῦτον ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβάσματος, ὑπάγονται εἰς νόμους τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὅμως ἄβρωτον καὶ δι' ἄλλων λέγειν ὅτι οὐκ εἰσιν ἀξιωματικοί. Ὁ χαρακτήρ τοῦ ἀξιωματικοῦ ἔστιν ὁ γελῶτος αὐτὸς νόμος ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν, ἐφηρμοσθή; Ὁχι. Ὁ κ. Μπούμπουλης, σύμφωνα μετὰ τὴν διανοητικὴν του κατὰστασιν, ὅπως διὰ τοῦ προϊόντος τῆς κεφαλῆς του τοὺς ἔκαμε καὶ δὲν τοὺς ἔκαμε ἀξιωματικούς, οὕτω ἠθέλησεν τὸ προϊόν αὐτὸ—τὸν νόμον—νὰ τὸν ἐφαρμόσῃ καὶ νὰ μὴ τὸν ἐφαρμόσῃ. Ἐζήτει λοιπὸν ἐξετάσεις, δὲν ἔκαμνε ὅμως προβιβάσματος.

Ὁ διάδοχός του, λογικώτερος, ἔθεσεν τὸν νόμον εἰς παντελεῖ ἀργίαν, καὶ ὤθησεν τοὺς μηχανικοὺς εἰς ἀπεργίαν.

Καὶ τί λογικώτερον τῆς ἀπεργίας αὐτῆς, ἀφοῦ τὸ ἀντίθετον τῆς ἀπεργίας—ἡ ἐργασία—δὲν εἶναι δυνατὴ ὑπὸ ταιούτους ὄρους, ὅρ' οὐς μέχρι τοῦδε ἔκυπτον οἱ μηχανικοὶ τοῦ πολεμικοῦ Ναυτικοῦ; Μὲ μισθὸν γλιέστρον, τοῦ ἀρχιμηχανικοῦ λαμβάνοντος 340 δρ., χωρὶς σύνταξιν, χωρὶς δικαίωμα προβιβάσματος, δυνάμενοι νὰ παύωνται καὶ νὰ ρίπτονται εἰς τοὺς δρόμους, παθαινόμενοι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, θανατούμενοι, ἀκρωτηριαζόμενοι, καὶ μὴν ἔχοντες σύνταξιν οὔτε δι' ἑαυτοὺς, οὔτε διὰ τὰς οἰκογενεῖάς των, ἀγκυρακτῆσεως νὰ κακομεταχειρίζωνται ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ τοῦ τελευταίου ναύτου δικαίουμένου νὰ τοὺς ὕβρισῃ, ἀφοῦ οἱ ἀρχιμηχανικοὶ δὲν εἶναι οὔτε δεκανεῖς, τί ἄλλο ἠδύναστο νὰ κάμωσιν ὁπόταν οὔτε νόμοι, οὔτε κυβερνήσεις τοὺς προστατεύουν, ἢ ν' ἀπεργήσουσιν; Καὶ ὅμως παρὰ τῶν μηχανικῶν ἀπαιτοῦνται γνώσεις, ὅσαι δὲν ἀπαιτοῦνται παρὰ τῶν διδασκῶν τῶν τεσσάρων συλλήδων σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου· τὸ ἔργον των εἶναι ἀσυγκρίτως ἐπιπυνώτερον τοῦ τῶν ἄλλων ἐργῶν θαλάσσης· οἱ κίνδυνοι, εἰς οὓς εἶναι ἐκτεθειμένοι, πλειότεροι· ἢ δὲ εἰσαγωγή τῶν περιπλοφῶν κατέστησεν αὐτοὺς ἀγκυρακτιώτερος. Μεταξὺ ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ καὶ μηχανικοῦ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἰσο-

βαθμία. Τοῦτο πρέπει νὰ ἐννοηθῆ ἄφου μάλιστα ἡ Κυβέρνησις Τρικούπη ἀπεράσισε νὰ δαπανήσῃ 40 ἑκατομύρια διὰ στόλον. Ἀλλὰ σπουδαῖος στόλος δὲν διοικεῖται ὑπὸ τοῦ ἐνεστῶτος ὅρου μπουμπουλίκης κακοδιοικήσιος καὶ βωμακίτης παχυμαθείας.

Πρέπει νὰ ἀποδοθῆ ἢ πρέπουσα θέσις εἰς τοὺς μηχανικούς, διότι εἶναι βάρβαρον καὶ κωμικοτραγικὸν νὰ ἔχωμεν εἰς κατωτέραν τῶν ναυτῶν θέσιν τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ἐπιστήμης.

Παντοῦ οἱ μηχανικοὶ εἶναι ἰσοβάθμοι τῶν ἀξιωματικῶν: μόνον ἐδῶ μποροῦμεν ν' ἀκούσωμεν φαρμακοποιὸν ναύαρχον καὶ ἀρχιμηχανικὸν μοῦτσον.

Καλιβάν.

ΦΡΟΥ ΦΡΟΥ

Οἱ Αὐστριακοὶ πρὶν καταλάβωσι τὸν ἑλληνικὸν τόπον κατέλαβον τὸν ἑλληνικὸν τύπον. Γεύσαθε Ἐφημερίδας παλαιὰν καὶ Νέαν, Ἐθνικὸν Πνεῦμα, Πρωτὰν καὶ ὕψεσθε!

Τὰ κουμουνδουρικὰ φύλλα, ὅτε ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τῶν εἰς τὴν ἐξουσίαν, ὠνόμαζον τὰ νέα σύνορα χώρας, παιδιάδας, ὄρη, ἐπικρατείας, καὶ δὲν ξεῦρω τί ἄλλ' ἔτι τὴν καλοῦνται ἀπλοῦστατα Λύροι, διὰ τὰ ὅσα δὲν ἀξίζει τὸν κόπον ὅχι νὰ ματώσῃ, ἀλλ' οὔτε νὰ ἰδρῶσῃ κένενός αὐτῆ.

Ἐν Ἀγγλίᾳ λέγουσι: ὁ στρατὸς τῆς Βασιλείσσης, ὁ στόλος τῆς Βασιλείσσης, ἡ ἀντιπολίτευσις τῆς Βασιλείσσης, ὁ πόλεμος τῆς Βασιλείσσης, κτλ.

Ἐδῶ λέγουμεν: τὰ ταξείδια τοῦ Βασιλέως, τὰ Λουτρά τοῦ Βασιλέως, ὁ χορὸς τοῦ Βασιλέως, ἡ ἐπεχορήγησις τοῦ Βασιλέως, κτλ.

- Τί θὰ κἀν ὁ Βασιλεὺς σ' τὸ Λονδίνο;
- Τί ἄλλο; Ὅτι ἐξἠκολούθησῃ τὰ λουτρά του;
- Πῶς;
- Νὰ, θὰ τὸν λούσῃ ἡ Ἀγγλίς διότι τῆς ἐτάρξῃ τοὺς κύκλους με' αὐτὰ τὰ σύνορα.

Ξεῦρετε με' τί παρομοιάζομεν τὴν σπρινοειδῆ πικρὴν ἀσιν τῆς τουρκοελληνικῆς διαφορᾶς εἰς τὸ μέγα ἀγγλοαγγυπτιακὸν δῶμα;

Με' τὴν Αἰδᾶ παριστανομένην εἰς τὰ Ὀλύμπια, καὶ διακοπτομένην ἀπὸ τὴν κυρίαν Αἰδᾶ τοῦ Ἄντρου τῶν Νυμφῶν τραγωδοῦσαν τὸ βρακί δὲν ξεῦρω ποιῶ, καθὰ γράφουν τὰ προγράμματα.

Τί διαφορὰ τῆς τουρκικῆς καὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς τῆς Τουρκίας ὀμι-

λεῖ ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ του λίαν ὀρθῶς περὶ ῥήξεως γενομένης μεταξὺ ἀποσπασμάτων, τουρκικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ, ἡμεῖς δὲ, δηλ. ἡ κυβέρνησις, ὁ Γρίβας καὶ οἱ ἀνταποκριταὶ, μίαν ἐβδομάδα ὀμιλοῦσαμεν περὶ πολέμου, μαχῶν λυσσασδῶν, περὶ ἐξἠκολουθεῖ ὁ πόλεμος, μάλιστα τὸ πῦρ, ἀνεφάνη βοραιοδυτικῶς τοῦ Ὀλύμπου τὸ 21, κλπ. κλπ. Γενεὰ γιγάντων ἔγινε γενεὰ Αἰάντων, ἐκλαμβάνουσα τὰ μανθρία γιὰ Τούρκους καὶ τοὺς κριοὺς δι' Ὀσμὰν πικρὰδες.

Τί φοβεροὶ πολιτικοὶ φυτρῶνον μεταξὺ μας! Ἡ Ἐλλὰς ἀναγνωρίζει ὅτι ἐν τῷ ζητήματι τῶν συνόρων ἔχει δίκαιον ὅτι ἡ Τουρκία καὶ ἐδῶ ἐδείχθη κακῆς πίστεως ὅτι μετὰ δυσαρσεκείας δώσασα ὅ,τι ἔδωσεν ἐζήτει ν' ἐσχίσῃ ὅσα τοῦλάχιστον περιελάμβανεν ἡ φύχτά της, ὡς ὅταν προσφέρων τις ἐδωδὶμον φυλάττει δι' ἑαυτὸν τὴν ἄκραν ἣν ἐκράτει διὰ τῶν δακτύλων. Καὶ ὅμως δὲν ἔπρεπε, λέγουσι, νὰ κινήθῃ τὴν τὴν ζήτημα, διότι ἡ Ἀγγλία ἔχει πόλεμον καὶ αἱ λοιπαὶ δυνάμεις δὲν θέλουσι ν' ἀκούσων ἀπὸ πολέμου. Συμβουλευόντες ἐπομένως νὰ ἔχωμεν δευτέρων ἔκδοσιν ἑλληνικῆς κουταμάρας, ὡς ἐπὶ τοῦ βωσσοτουρκικοῦ πολέμου ὅπως τότε ἐπεριμένομεν νὰ τελειώσων ὅλα, καὶ ἔπειτα νὰ ἐγείρωμεν τὰς ἀξιώσεις μας, οὕτω καὶ τὴν συμβουλεύουν τὸ αὐτὸ, οἱ διπλωματικοὶ ἐγκέφαλοι εἰς τὰς διδασκαλικὰς μάζας! Ἀλλὰ αἱ μάζαι δὲν πέρνουν ἀπὸ τοιαύτης λεπτότητος καὶ ἐξἠκολουθοῦν νὰ μαζέωσι στρατόν.

Ὁ αὐτὸς ἀγὼν ὁ ὅποιος διεξάγεται μεταξὺ χωρικῶν καὶ γαιοκτημόνων ἐν τῆς νέας ἐπαρχίας ἐπικυκλοῦνται εἰς τὰ σύνορα μεταξὺ τῶν δύο κυβερνήσεων. Ἡ Τουρκία εἶναι ἐπάνω κατὰ εἶδος Παχὺ. Δὲν καταλαμβεῖ πῶς δὲν δύναται νὰ ὑπολάβῃ δικά της τὰ μέρη τὰ ὅποια εἶχε πρὸ καιροῦ αὐτῆ ἀδιάρκρον ἂν δὲν ἔχῃ κἀνέαν τίτλον πρὸς τοῦτο. Ἀλλ' ὁ κ. Τρικούπης εἶναι ὁ γαιοκτημῶν ὅστις ἀπειλεῖ με' τὸ σπαθὶ του νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἰδιοκτησίαν του.

Οὐαὶ! καὶ ἕκτον γυμνάσιον ἐν Ἀθήναις! Δηλαδὴ εἴκοσι κούτσουρα ἀναγορευόμενα ὑπὸ τῆς μύτης τοῦ κ. Λομβάρδου Καθηγηταί, ἐν ἀρχιούτσουρον βαπτίζομενον Γυμνασιάρχης, τριακόσια βυζαντινὰ προσκαλούμενα νὰ μεθύσωσιν με' χυσις συντακτικοῦ Ἀσωπίου καὶ σημειώσεων Μιστριώτου εἰς τὴν Ἀντιγόνην τοῦ Σοφοκλέους. Τὰ βυζαντινὰ ἀποκτώντα μύστακας, λαμβάνοντα βᾶθρον εἰς τὰς χεῖρας καὶ μοιραζόμενα εἰς τὰς τέσσαρας σχολὰς τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐκτὸν πενήντα ἐξ αὐτῶν ἀνακηρυττόμενοι δικολάβοι, ἑκατὸν Κραδαριταὶ ἐμπειρικοὶ, σακάντα κτηχοῦμενοι τοῦ Φιντικῆ καὶ τοῦ Ρουσοπούλου καὶ δέκα τοῦ Ἀκύλα! Αὐταὶ αἱ συμφοραὶ καὶ αὐτὰ τὰ ἐγγλήματα, αὐταὶ αἱ καταστροφαὶ θὰ πούνη καὶ ἕκτον γυμνάσιον ἐν Ἀθήναις!

Θέλετε τῶρα νὰ μάθετε καὶ τὰς γενεσιουργοὺς αἰτίαι τοῦ Ἐκτου γυμνασίου! Παρακολουθήσατέ μας. Ὑποθέσατε ἔχετε ἑκατὸν ὀγδοῦκοντα ὄνους καὶ πέντε μόνον σταύλους. Αἰφνιδίως, ὡς ἡ ἐπίθεσις τῶν Τούρκων εἰς τὸ Καραλή Δερβὲν, ἐγκύπτει ἐπιδημία εἰς τὸ βασιλεῖον τῶν ὄνων. — Οἱ ὄνοι πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι ἔχουν καὶ αὐτοὶ συνταγματικὸν βασιλέα ἐπὶ κεφαλῆς—τὸν λεγόμενον ἐλέφ θεοῦ ἀρχιγάδαρον. Ἡ ἐπιδημία αὐτῆ εἶναι ψώρα. Πρόκειται ὁ ἀστυνόμος τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ διαταγὴν τοῦ Σουλτάνου νὰ τοὺς ἀποκτείνῃ εἰς τὸ Ἄτ Μειδὰν, ὅπου εἶναι καὶ ἕνας ἰβελίσιος. Ὁ ἀστυνόμος σηκώνεται πρῶτῶ καὶ ἀντὶ νὰ τοὺς ἀποκτείνῃ τοὺς πωλεῖ εἰς Ἑσθραῖους ἐμπόρους, πρὸς τρεῖς δεκάρας τὸν ἕνα.

Εἰς ἐξ αὐτῶν εἰσάγει μερικὸς ἐξ αὐτῶν ἐδῶ, τοὺς εὐρίσκατε φθνοὺς καὶ ἀγοράζετε. Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὄνων σας ἀπὸ 180 ἀναβαίνει εἰς διακοσίους.

Οἱ σταῦλοι εἶνε ὑπερπληρωμένοι. Δὲν χωρεῖ οὔτε αὐτὶ ὄνου.

Τί θὰ κάμετε, κύριε ἰδιοκτῆτα τῶν ὄνων.

Ὅτι προσθέσῃτε εἰς τοὺς πέντε σταύλους σας καὶ ἕκτον.

Οὕτω ὁ κ. Λομβάρδος προτίθεται νὰ προσθήσῃ καὶ ἕκτον γυμνάσιον εἰς τὰ πέντε.

Ὁ ἐκ Μαγικεστρίας ἀνταποκριτὴς μας ἐπιστέλλει ἡμῖν τὰ ἐξῆς περὶ τῆς κυρίας Σάρας Μπερνάρ—Δαμαλά: «Τὰ θεάτρα μας, ἀηδία. Εἰς τὸ ἐν ἡ Μασκὸν εἰς τὸ ἄλλο μίαν Λουδρέϊκην Ἐταιρίαν τὸ τρίτον ἢ γρηὲ Μεγάλη Λούκισσα. Τὴν περασμένην ὅμως ἐβδομάδα εἰχομεν τὴν Mme Σάρα—Μπερνάρ—Δαμαλά εἰς τὴν Ἀδριέν Λουκβερέ, Κυρία με' τὰς Καμελλὰς, καὶ ἐκεῖ ἦτο ὅπου ἐγενεῖ πανηγύρι. Ὅλοι οἱ μπεκιάρηδες τραμποῦκοι μαζευθήκαμε καὶ δὲν κουνούσε βῆμα ὁ Δαμαλάς, χωρὶς νὰ ἔχῃ χειροκροτήματα, καὶ τί, βωμακίκα! Νὰ σοῦ πῶ, τὰ καταφέρει λιγάνι. Ἡ Σάρα ὅμως εἶναι ἀσθενής. Ἐγύρισεν ἀναυλα εἰς τὸ Παρίσι. Αἰμοπτυσία, κτλ. Κακομοίρα!»

Ἡ ληστεία ἐν Σμύρῃν εἶναι πάλιν εἰς τὴν περιόδον τῆς τὴν ὠραίαν πόλιν τὴν περισφίγγει ὡς σιδηρὸς δακτύλιος: εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς τετάρτου σιδηροδρομικῆς ἀπὸ τῆς πόλεως ἔχει στήσει τὸ πεταχτὸ ἀρχηγεῖον τοῦ ὁ καπετὰν Ἀνδρέας, ὀριστάμενος χιλίας μεταμορφώσεως καὶ ὀνοματλλαγᾶς χωρὶς βασιλικὸν Διατάγματος. Ἡ ἐθνικὴ μας φιλοτιμία δὲν μένει διόλου ἠδικημένη, διότι αἱ συμφοραὶ εἶναι καὶ ἑλληνικαὶ εἰς ἅς προστίθενται θάλασσι Ζεϊμπέκων, ἑταιρίαι Κιρκασίων, καὶ ἄλλαι ὀμάδες ἄλλων ἐθνικοτήτων.

Δὲν ἔχομεν μόνον ἡμεῖς Σεπτέμβριον ἔχουν καὶ οἱ ἐν Σμύρῃν: τοῦλάχιστον τὸ Προξενεῖόν μας ἐκεῖ μεταφέρειται ἄλλου, εἰς ἀξιοπρεπέστερον μέρος. Ἀφορμὴν ἐντεύθεν

λαμβάνομεν νὰ ἐκφράσωμεν τῆς ἐν Σμύρῃν κοινῆς γνώμης τὴν εὐχαρίστησιν, ὅτι ἐπὶ τέλους λειτουργεῖ ἐκεῖ Ἑλληνικὸν προξενεῖον διότι ἐπὶ πολλὸν καιρὸν ἡ Ἑλληνικὴ ἀρχὴ εἶχε πάθει νεκροφάνειαν. Ὁ Γενικός Πρόξενος κ. Γεννάδης ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τοῦ Προξενείου, μετ' ἐνεργείας, ἐν εὐρυτέρῳ δὲ μετατεθείς κύκλῳ δύναται νὰ ἀναπτύξῃ ὅλην τὴν ἀντιπροσωπευτικὴν αὐτοῦ ἀρετὴν. Βοηθεῖται δὲ συντόμως εἰς τὸ ἔργον του ὑπὸ τοῦ κ. ὑποπροξένου, τοῦ τόσον φιλοτίμου κ. Θ. Κανάρη, ὅστις ὑπὸ τοιοῦτον προϊστάμενον θὰ μορφωθῇ εἰς τὰν καλλίστων ὑπαλλήλων τοῦ προξενικοῦ μας κλάδου.

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἔκαμε μερικὰς μεταβολὰς πολὺ ἐπιθυμητάς. Ἰχνη τινα ἐκκαθάρσεως ἐράνη-εἰς τὴν διδασκαλικὴν του κίνησιν, ἀλλὰ μόνον ἰχνη. Μεταξὺ ἄλλων ἐπικροτοῦμεν εἰς τὴν εἰς γυμνασιάρχην ἀναρρήσιν τοῦ σπουδαίου μεσσιωνοδίφου καὶ τῶς καθηγητοῦ ἐν Κερκύρα κ. Ρωμανοῦ.

Ἐπὶ τέλους θὰ τὸν ἔχομεν ἐδῶ, τὸν φίλον Κώνσταν Μπαλιῆν, διδάκτορα τῶν φυσικῶν μαθηματικῶν, διορισθέντα καθηγητὴν ἐν τινι τῶν ἐνταῦθα γυμνασίων. Ἀγαλὶ ἀγάλια ἀρχίζει ἡ εὐμαθὴς νεότης νὰ παραγκωνίξῃ τὴν κακομαθημένην πείραν!

Ἐπανήλθεν ἐκ τῆς ἀνὰ τὴν Εὐρώπην περιουδείαν τοῦ ὁ ἐμπορος τῆς Ὀδοῦ Ἐργιστὸς κ. Χουτόπουλος, φέρων χίλιας πρέλλαις δι' ὅλα τὰ Ἀθηναϊκὰ γούστα. Ὅτι ἴδῃτε ἐντὸς ὀλίγου τὸ Κατάστημά του νὰ λάβῃ ἄλλην μορφήν, νὰ σῆς ἐλκύῃ νὰ σας σταματᾷ πρὸ τῶν ὑελωμάτων, νὰ σας εἰσάγῃ ἐκεῖ ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ νὰ σας ἐπιδεικνύῃ ἠθασαυροὺς προχημάτων τερπνῶν καὶ ὀφελίμων.

Αἱ γαιοκτήριοι καὶ ἀξίεραστοὶ φοράδες τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, τῶν γνωστῶν ἀγαθῶν οἰκογενειῶν, εἶναι ἀπὸ τῆς προγῆς εἰς γενικὴν ἀναστάτῳσιν. Χρεμετίζουσι λεπτὰ λεπτὰ, λούονται, κτενίζεῖ ἡ μίξ τὴν ἄλλην, τινάζουσι τὴν κόμην τῶν λυτῶν ἐπὶ τοῦ μεταυγέμου εἰς ἀφθόνους πίπτουσιν κροσσούς, καὶ δι' ἐπανεὶλημμενων πλαταγματῶν τῆς οὐρᾶς σιλβόνουσι τὰ ἀντιθετὰ τῆς κεφαλῆς ἄκρα των. Ὁ ὀφθαλμὸς των λάμπει, οἱ πόδες των νομίζεσθαι ὅτι κρατοῦν τὸν χρόνον κλειδοκυμβάλλου, ἐνίστε μεθύουσαι ἐξ ἠδονῆς ὄνειρων προστρίβουσιν ἡ μίξ τὰ νῶτα τῆς ἄλλης καὶ εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τῶν σταύλων ἐξεγύθη παχεῖα ὄσμη γαμηλιῶν πόθων.

Καὶ ὅλα αὐτὰ διατί; Διότι ἀνέγνωσαν εἰς τὸν ἀγαπητὸν τους Αἰῶνα τοῦ κ. Φιλήμονος ὅτι ἡ Ἰππικὴ Ἐταιρία ἐποποθέτησεν εἰς τοὺς Σταύλους τῆς τρίτης Ἰππαρχίας ἐξ ἐπιβήτορας

ἵππους γένους ἀραβικοῦ, ἐτοιμοὺς νὰ τὰς δεχθῶσι... ἔχει, ἐτοιμοὺς νὰ τοὺς δεχθῶσιν αὐταὶ ἐπὶ τοῦ ὠραίου κομποῦ των!

Δι' ἐν μόνον παρκαποῦνται ἡ φορὰδες τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας καὶ θὰ γράψουν μάλιστα δικατριβὴν εἰς τὸν Αἰῶνα, καταγγέλλουσα εἰς τὸν παρὰ πλημμελειοδίκαις Εἰπαγγελῆ τὴν Ἰπικίην Ἐταιρίαν ἐπὶ προσβολῇ τῆς ὑπολήψεώς των, διότι ἐγραψεν ὅτι «ἡ ἀνάστασις θέλει γίνεαι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔνευ ἐλαχίστης ἀμοιβῆς, κτλ.» Κεὶ τί; θὰ ἔλθῃ ἡμέρα καθ' ἣν θὰ πληρόνουν αὐτὰς, ἐνῶ καὶ εἰς τὴν μεγαλειότεραν διαφθορὰν τὸ πολὺ θὰ ἐπληρόνουν, ἀντὶ νὰ πληρόνουν; «Ἡμεῖς δὲν μοιᾶζομε—λέγουσιν ἐν τῇ πρὸς τὸν Αἰῶνα δικατριβῇ των αἱ φορὰδες τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας—σὰν μερικαῖς μεγαλοσιάναις, ὄνομα καὶ μὴ χωρὶς, τοῦ πληροῦν ἄρὰ τοὺς ἐπιβήτορας... ἵππους κτλ.»

Μὴ ζητεῖτε πλέον τηλεγραφήματα ἐκ τοῦ πρακτορείου Χαβᾶ, ἀλλὰ δικατριβῆς τοῦ κ. Τσιβανοπούλου πληρονομένου πρὸς 30 λεπτὰ τὴν γραμμὴν.

— Δικατὶ ἡ τορπιλλοφόρος Τερζιχόρη μετωνομάσθη Μέδουσα.
— Διότι οἱ κύριοι ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ δὲν ἐνοοῦν νὰ χορηγούν... εἰς τὴν θάλασσαν.

ΛΕΒΛΕΠΙΖΤΗΣ ΧΟΡ-ΧΟΡ ΑΓΑΣ.

(Τοῦ εἰδικοῦ ἐκ Σμύρνης ἀνταποκριτοῦ μας.)

Ἐεὶ ὅπου ἄλλοτε, ἐν μέσῳ κοιλωμάτων καὶ ἀμμοδῶν παρκαλίων εἰσεχώρει δειλιῶς ἡ θάλασσα, ὡς ὑποτρέμουσα χεῖρ ἐραστοῦ μέσῳ τῶν ἀγῶν κώπων τῆς φιλίας του, ἐκεῖ ὅπου ἄλλοτε τὸ κύμα, ψιθυρίζον γλυκῆς μελωδίας ἐρίλει μετὰ συνεχῶν ὑποκλίσεων τὴν γραμμὴν παροχθίαν τῆς Σμύρνης, καὶ τῶρα μὲν διατρέχον τὸν κροστὰλλῶδη ναρμὴν τοῦ βρακοφόρου ἀνατολίτου, μετ' ὀλίγον δ' ὑπείσπερον εἰς τὰς μικρὰς ἐμβάδας τῆς πεζούσης κορκαίδος, παρίστα, μετὰ τῶν πέρυξ μεσῶν Καρφενεῶν, τῶν μικρῶν θαλασσίων ἀποβιθῶν του, καὶ τοῦ πέραν χρυσιζόντος αὐτὸ ἡλίου, ποικίλον, ἀπλοῦν καὶ φυσικῶν ἐνταυτῷ θέμα, ἀπλοῦται σήμερον ὀρεισιδῶς εἰς ἀπόστασιν ἀρκετὴν, στερεὰ καὶ ἐπιβλητικὴ ἡ προκυμαλία, μετὰ τὰς μεγαλοπρεπεῖς τῆς οἰκοδομῆς, τὰ πυκνὰ κερνεῖα καὶ τὰ θερινὰ θεάτρα τῆς.

Εἰς ἐν τῶν θεάτρων τούτων, ἐπρόκειτο τὸ πρῶτον νὰ ἀναβιβασθῇ ἐπὶ σκηνῆς ὁ Λεβλεπιζτῆς χορηγὸς Ἀγας.

Ἦτο γλυκεῖα προχθῆς ἡ ἐσπέρα, καὶ ἡ Σελήνη φαεινὴ, ἀπαστρέπτουσα ὡς βλέμμα μελανορθάλμου ἀνατολίτου, ἐχρῶσιζε τὴν ἡμεροῦσαν παρκαλίαν καὶ ἐρίλει μετὰ τὰς ἀκτινῆς τῆς τὸ κύμα, ὅπου ἤρχετο σιγᾶ ν' ἀποπνεύσῃ ἐπὶ τῶν λείων τῆς προκυμαίας πετρῶν.

Δὲν θὰ σὰς ὠμίλουν περὶ σελήνης, ἀν μὴ ἔμα τῇ εἰσόδῳ μου ἐν τῷ θεάτρῳ Ἐλδοράϊδο, ἐβλεπον αὐτὴν ὀλοσρόγυλον, φαεινὴν καὶ συμπαθεῖ νὰ προβᾶλλη ἀκριβῶς ἀνω

τῆς ὑψομένης κορυφῆς τῆς σκηνῆς καὶ νὰ μοὶ ὑπενθυμίξῃ un point sur un i, καὶ Musset, καὶ Ναμουὰ καὶ Χασάν... τὸν ὅποιον, καθ' ὅλως παραδόξον σύμπτωσιν βλέπω ἐκεῖ, ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἐνώπιόν μου, κρατοῦντα ἡδυπαθῶς τὰς χεῖρας εὐτραχοῦς χανουμίσσης, καὶ γλυκοφιλοῦντα αὐτὰς. Διότι πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι πρόκειται περὶ πλουσίου τινὸς Χασάν ἀραβιστῆς τὴν ὠραίαν θυγατέρα ὀθωμανοῦ Λεπλεπιζτῆ, (Τούρκου στραγαλδζῆ) ὅστις φοβεῖται, φοβεῖται ὁ δυστυχῆς τρομερὰ νὰ δώσῃ τὴν ὠραίαν κόρην του εἰς χρυσοκάνθηρον ἄγνωστον. Παρκακλεῖται, προτρέπεται, ἀπειλεῖται, δέρεται, παρκακλεῖται, προτρέπεται, ἀπειλεῖται, δέρνεται, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀνυγκάζεται νὰ δώσῃ τὴν ζητουμένην συγκατάθεσιν του διὰ μόνον τὸ ἡμισυ τῆς κόρης, παραπέμπον τοὺς ζητοῦντας διὰ τὸ ἕτερον ἡμισυ τῆς εἰς τὴν ὀρίζουσαν αὐτὸ γυναικῆ του. Τῶρα, ἐὰν τὸ ὑπ' ὑπ' ἄλλην ἐποψίν, ἡμισυ τῆς—ὁ Χασάν—ἀνυγκρίστη μετὰ τὸ παρκαχωρῆν ἡμισυ τῆς, ἡ ἐξήγησε τὸ ὀλόκληρόν τῆς, τοῦτο ἀφίνεται εἰς τὴν δαίθεσιν μας νὰ τὸ λάθωμεν ὅπως θέλωμεν.

Αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις τοῦ μελοδράματος, ἦτις, παρὰ ξένος ἴσως καὶ ἀπλή, ἔχει ὅμως τοῦτο τὸ προτέρημα, ὅτι εἶναι εἰλημμένη ἐκ τῶν γνησίων ἡθῶν τῶν ὀθωμανῶν, καὶ περὶ τῆς χαρακτῆρας ὑπαρκτοῦς καὶ καθαρῶς ἀνατολικούς. Δὲν ἀπαντᾷ ἐν αὐτῇ ἐσθλῆτας, καὶ φανερὰν ἐλευθεριότητα, καὶ αἰθούσας ἀνοικτὰς καὶ πλήρεις ὀθωμανῶν, ἀλλὰ θαλάμους σιγηλοῦς καὶ ἀποπνεόντας μύρα, κρυπτόν, ἀλλὰ μεστὸν ἡδυπαθεῖς φιλίμα, βλέμμα καλυμμένον, ἀλλὰ πλήρες πυρὸς καὶ ἡδονῆς, καὶ ἀπαντᾷ κἀλλη ἀρρόπλαστα καὶ ὀδκλίτην πυρῆσσοσαν, χανουμίσαν ὄλως λύσαν καὶ ἀγάπην.

Ὁ χορὸς ἀποτελεῖται ἐκ Γενιτζάρων, ἀγροίκων, ἀπλήστον, ὡς ἦσαν ἄλλοτε οὗτοι. Ἰσως οἱ ἐραστοὶ εὐρωπαϊκοὶ ὀλίγον πλειότερον. Ὁ Λεμπεπιζτῆς ὅμως εἶναι τύπος καθαρῶς πρωτότυπος καὶ ἀνατολικός. Εἶναι γέρον ἡλιοκκῆς, βυτιδωμένος, φέρων ἐρυθρὸν ὑπενδύτην συμμαζευόμενον περὶ τὴν ὄψιν δι' ἐρυθρὰς καὶ βυραρῆς ζωνῆς, καὶ ἀνοικτὸν καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ στήθους, ἔνθα ἀναφάνονται πυκναὶ πυκναὶ καὶ συμπεπλεγμένα εἰς βοστρύχους αἱ φακῆ τῶν τρίχας. Ἡ ἀναξυρία του εἶναι κοντὴ, κατεργημένη μετὰ γόνατος καὶ ἀπνοῦσα γυμνῆ τὴν μωδὴ κνήμην του εἶναι ἄνωσπος τῶν περιωρισμένων ἰδεῶν τοῦ τόπου του, ἐπακαστρέφων τὴν εὐρωπαϊκὴν καθέκλαν, ὅπως καθήση, καὶ θαυμαζῶν ὡς πρὸ θαύματος, εἰς τὸ ἐλάχιστον βῆμα τοῦ νεωτερισμοῦ.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ μουσικὴ ἔχει ἀνατολικὴν πρωτοτυπίαν, ἀν καὶ φαίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δανειζομένη τοῦ ἤχου τῆς ἐκ τῆς ἤχου Εὐρωπαϊκῶν μεμικρῶσμένων μελωδιῶν καὶ πολλαχοῦ ἀποπνεῖ τὴν μεθυσιτικὴν, ἀν καὶ ὀλίγον μονότονον ἀρμονίαν τῆς Ἀσιατικῆς μελωδίας, ἦτις τόσον εὐχαρίστως κηλοὶ εἰς τὰ ὅλα τοῦ εἰθισμένου Ἀνατολίτου. Ἰσως φαίνεται ὀλίγον τραχιεὶα καὶ ζηρὰ εἰς τοὺς φανατικούς ἐραστὰς τῆς μουσικῆς τοῦ Βέρδη, τοῦ Βελλίνη ἢ τοῦ Ὄρεμπάχ ἢ μελωδία αὐτῆ, τὴν ὅποιαν εἰς τὸ μελοδράμα τοῦτο ἐκπροσωπεῖ πρὸ πάντων ὁ χορὸς, ἀλλ' ἐν τῇ ἀκοῇ τοῦ ἀνατολίτου ἀποτυπῶται εὐπρόσδεκτος, τοσοῦτω μάλλον, ἀφοῦ δὲν ἀποτρωβώσκωμεν ἡμεῖς ἀκόμη νὰ σχηματίζωμεν μελοδράμα, ἔστω καὶ ἂν ἦτο ὡς ὁ «Λεβλεπιζτῆς Χορηγὸς Ἀγας.»

Λεβλεπιζτῆς.

ΕΚ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ.

(Συνέχεια ἐκ προηγούμενου ἀριθ. 339)

Πρὶν προηθίσω νὰ ἀναπνεύσω καὶ νὰ συνέλθω ἐκ τῆς γλωσσαλογικῆς ἐφόδου τοῦ «δασκάλου», μετὰ πλησιάζει ἕτερός τις ἡμερώτερος, ὅστις κρατῶν εἰς τὴν χεῖρά του εὐσεβάτως τὸν ὡς κερνοδόχον ἐπιμήκη κύλινδρον του «λαμπάνει τὴν τιμὴν» νὰ μοὶ συνηθῇ ὡς δὲν γνωρίζω τι. Διὰ φωνῆς εὐνοῦχου, ἀρχίζει πέραντα νὰ μοὶ διηγῆται ὅτι ἔχει λαμπρὰν συλλογὴν νομισμάτων καὶ γραμματῶσμων ὄλου τοῦ κόσμου—«χωρὶς νὰ τῷ λείπῃ τίποτε»—ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Τούτου ἕνεκα ἐπίστευσε μέχρι τοῦδε ὅτι ἡ «νέα» Ἑλλάς στερεῖται καὶ νομισματικῶς συστήματος καὶ γραμματῶσμων ὅποια ὅμως ὑπῆρξεν «ἡ γερὰ καὶ ἡ ἐκπληξίς του» ὅταν διὰ τῶν ἐφημερίδων ἐπληροφρήθη, ὅτι ταμίαις τις ἐν Ἑλλάδι ἐλήστευσε τὸ ταμεῖον ὅπου διηύθυνε,—ἐξ οὗ ἐξέχει ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι νομίσματα—καὶ ὅτι συνάμα περποιοὶ καὶ γραμματῶσμων—ἐξ οὗ συμπεραίνει ὅτι καὶ ταιαῦτα ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι.

— «Δυστυχῶς δὲν ἔχω νομίσματα Ἑλληνικὰ, ἀλλ' εὐχαρίστως δύνάμαι νὰ σὰς δώσω εὐθὺς μερικὰ γραμματῶσμων» εἶπον διακόπτων τὴν διήγησίν του, ἦτις διὰ διαφόρους λόγους μοὶ ἦν δυσάρεστος.

— «Μήπως εἶναι κίβδηλα;»
— «Ὁχι! εἶναι ἐξ ἐπιστολῶν ἃς νεωστὶ ἔλαβον ἐξ Ἑλλάδος» ἀπεκρίθη ἐρυθριῶν, καὶ τείνων πρὸς αὐτὸν τὰ γραμματῶσμων.

— «ὦ!... σὰς εὐχαριστῶ πολὺ!... Ἄ προπος,» δὲν με λέγετε, ὑρίστανται ἀκόμη ἐν Ἑλλάδι τὸ ἀρχαῖον «νομισματικὸν σύστημα τῶν Σπαρτιατῶν καὶ τοῦ Λυκούργου;»

— «Ὁχι!... ἐκτοτε τὸ σύστημα τοῦ Λυκούργου ὑπέστη πλείστας ἀλλοιώσεις, διότι σήμερον ἀντὶ τοῦ «σιδήρου, ἔχομεν ὡς νομισματικὴν μονάδα τὸν χαλκόν.» Ὁ χαλκὸς εἶναι ἡ βᾶσις τοῦ ἡμετέρου νομισματικοῦ συστήματος.»

— «Καὶ πῶς ὀνομάζετε τὸ νόμισμά σας τοῦτο;»

— «Γαζέταις.»

— «Δὲν εἶναι βαρὺ, ὥστε νὰ καθιστᾷ δυσκόλους τὰς συναλλαγὰς;»

— «Βεβαίως εἶναι βαρὺ, εὐτυχῶς ὅμως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκλείπουν καὶ αἱ γαζέταις, διὰ τοῦτο ἔχομεν ἐν Ἑλλάδι ἀρθρον χαρτονόμισμα, αἱ δὲ συναλλαγῆ διεξάγονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διὰ «χάρτου.»

— «Ἄ! θὰ εἶναι λαμπρότατον! Πολὺ πρακτικόν! Ἄ!... Ἄ!... χα! χα! λαμπρότατον!»

Ἀφοῦ ἐκ νέου μ' εὐχαρίστησεν ἐξηρανίσθη καὶ αὐτός. Κρατῶν ἤρξισαν ὄλοι en gros καὶ en detail νὰ μοὶ ἀποτιμῶναι διαφόρους ἐρωτήσεις: «Ἐν Ἑλλάδι τρώγεται ἢ μὲ τὰ χεῖρα; ἔ! ἢ «Εἶναι γνωστὴ ἡ χρῆσις τῶν περυνῶν ἐν Ἑλλάδι; ἔ! ἢ «Ἐν Ἑλλάδι ἐπικρατεῖ ἡ πολυγαμία; ἔ! ἢ «Ἐχετε ψάρα ἐν Ἑλλάδι; ἔ! ἢ «Ἐχετε βιβλία ἐν Ἑλλάδι; ἔ! ἢ «Ἐχετε γραφίδας ἐν Ἑλλάδι; ἔ! ἢ «Ἐνδύεσθε ὡς οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας; ἔ! ὅπως τὰ ἀγάλματα εἰς τὸ Μουσεῖον; ἔ; φέρτε φύλλον συκῆς ἢ ἀμπέλου; κτλ.»

Εἰς μεταξὺ τῶν πολλῶν ἐρωτήσεων μετὰ διεβεβαίωσε ὅτι ἔχει ταξιδεύσει παντοῦ ὅτι ἦτο καὶ ἐν Βερολίνῳ ὅτι ταξιδεύσας τὸν Ῥῆνον καὶ τὴν Ἑλβετίαν προχώρησε μέχρι τῶν ἰταλικῶν συνόρων, καὶ ὅμως «μόνον» τὴν Ἑλλάδα δὲν ἀπεφάσισε ἀκόμη νὰ ἐπισκεφθῇ.

— Καὶ δικατὶ; Ἡ Ἑλλάς χώρα κλασικὴ, παρέχει πάντοτε πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον.»

— «Βεβαίως!... Ἀλλὰ τίς μοὶ ἐγγυᾶται ὅτι ἐν τῇ κλασικῇ ἐκείνῃ χώρῃ, δὲν θὰ ἐμπέσω εἰς χεῖρας κλασικῶν ληστῶν;...»

— «Ἄλλὰ... Κύριε!...»

— «Μάλιστα... μάλιστα... πρὸ τινων μηνῶν ἀνεγίνωσκον ἐν ταῖς ἐφημερίσι ὅτι ἐξώθεν τῶν Ἀθηνῶν παρὰ τὸν Ὀλυμπον...»

— «Ἰσως συγχύζετε τὰ πράγματα. Ὁ Ὀλυμπος δὲν ἀνήκειν τῇ Ἑλλάδι.»

— «Μὲ συγχωρεῖτε, Κύριε! Μήπως θέλετε νὰ μὰς διδάξητε Γεωγραφίαν; ὦ! αὐτὸ μὰς ἐλείπει...»

Ἐτερός τις, κατὰ τὸ λέγειν του, ὑπάλληλος στατιστικοῦ τίνος γραφείου μετὰ πλησιάζει, καὶ μετὰ ὑπὸς μυστηριώδεις μ' ἐρωτᾷ «πόσους κατοίκους ἔχουσιν αἱ Ἀθῆναι;»

— «Νομίζω 70—75,000 περίπου.»

— «Ἄ!... νομίζετε... Καὶ πόσους κατοίκους ἔχει, ἡ Ἑλλάς... ἢ «νέα Ἑλλάς» προσέθηκε διορθῶν ἑαυτὸν.

— «Τῶρα... Ἰσως ἔχει 1,900,000...»

— «Νομίζετε... Καὶ πόσον στρατόν;»

— «Νομίζω... ὅτι ἐν καιρῷ πολέμου θὰ ἠδύνατο νὰ κρατᾷ περὶ τὰς 100,000 ἀνδρῶν...»

— «Νομίζετε... Ἐγὼ ὅμως νομίζω, ὅτι αἱ Ἀθῆναι ἔχουσιν 68,000 κατοίκων. Ἐγὼ νομίζω ὅτι ἡ Ἑλλάς ἔχει 1,679,775 κατ. Ὁ δὲ Ἑλληνικὸς στρατός ἐν καιρῷ εἰρήνης συμποσοῦται εἰς 55,000, ἐν καιρῷ πολέμου εἰς 200,000 (;).»

— «Νομίζω κύριε, ὅτι οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι εἶναι ἐσφαλμένοι.»

— «Νομίζετε! ὁ ἀναφανεὶ ἀγανκτῶν «Μάθετε λοιπὸν ὅτι ὑπάλληλος τῆς Γερμανικῆς κυβερνήσεως πᾶντοτε εἶνε κἀλῶς πληροφορημένος. Ἰδοὺ οἱ στατιστικοὶ «πίνακες τοῦ Hübner, προσέθηκον ἐξάγων ἐκ τοῦ θαλακίου του βιβλιαρίου (geographisch—statistische Tabellen aller Länder der Welt).

— «Ἰσως ὅμως εἶνε παλαιὸν καὶ...»

— «ὦ! μετὰ συγχωρεῖτε, φίλτατέ μοι!»

Ἰδοὺ... τοῦ 81. Χα! Χα! φαίνεται ὅτι ἐν Ἑλλάδι δὲν ἔχετε ἰδέαν Γεωγραφίας.

• Χα! Χα!...»

(Ἐπειτα συνέχεια) Von Puck

ΚΑΡΑΜΕΛΕΣ.

Κατὰ τὴν παράστασιν τοῦ Ὁθέλιου: Ἡ Αἰμιλία ἠθικολογεῖ τὰ λέγει δὲ καὶ τραγανὰ τραγανὰ ὡς βῆγας σταφιλῆς φρούλας. Τὸ κοινὸν χειροκρατεῖ. Εἰς ἀστὸς ἐνθουσιασμένος ἀπὸ γέλοιο καὶ δάκρυα ρωτᾷ μετὰ ὄλην του τὴν δύναμιν: — Μπράβο, Μπριγούλα μου!

Και πλησιάζων εις τὰ εμπροσθεν αὐτοῦ θρανία ψιθυρίζει μυστηριωδῶς:
 — Τὴν εἶχαμε ἵτα τὰ σ' τὸ σπῆτι!
 Και ἀποθεοῦται.

Κατὰ τὴν παράστασιν τοῦ *Ὁθέλιου*:
 Ὁ Κάσσιος θρηνεῖ τὴν ἀπολοσθεῖσαν ὑπόληψίν του ὁ *Ίάγος* τοῦ λέγει ὅτι ἡ ὑπόληψις δὲν εἶναι τίποτε, εἶναι *δέσπας*.
 Ἄγριος θεατῆς φωνάζει:
 — Κατὰ σέ!
 Ἀποτεινόμενος βεβαίως εἰς τὸν *Σαίξπηρ*.

Ἡ μικρὰ Ἑλλη ἀπουσίασκα βροχερὰν ἡμέραν ἐκ τοῦ παρθενωγαίου δὲν ἤθελε νὰ ἀντικρύσῃ τὴν αὐστηρὰν διδάσκαλόν της χωρὶς γράμμα ἀπὸ τὸν πατέρα της δικαιολογητικόν.
 Ὁ πτωχὸς πατὴρ συνέλεξε ὅλα τὰ ἑλληνικά του καὶ ἐγράψαι:
 — Σὰς διαθεβαῖω ὅτι ἡ χθεσινὴ ἀπουσία τῆς κόρης μου ἦτο ἡ αἰτία τῆς χθεσινῆς τόσῃ μεγάλῃ βροχῆς ποῦ εἶχαμε καὶ νὰ μὲ συμπαθῆτε.

Ο ΗΘΟΠΟΙΟΣ.

Βιέννη τῆ 1 Σεπτεμβρίου 1882.

Φίλτατε Βλάσι,

Εἶδον καὶ ἐγὼ τὸν Ἀμλέτον χθὲς τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ Hofbourg θέατρον τῆς Βιέννης, ἀλλὰ παιζόμενον ὑπὸ καλλιτέχνου τοῦ κ. Sonnenthal.

Αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς μου εἶνε ἀκόμη ἑρθαί· οἱ μύστακες καὶ ἡ γενειάς μου εἶνε ἀκόμη ἠνορθωμένοι, ὡς τὰ περὶ δύο ἀλληλομαχομένων ἀλεκτόρων· ἐχὼ ὅψιν λίαν κομικὴν.

Ὅλοι αἱ προσπάθειαι τοῦ κουρέως μου, εἰς ὃν μετέβην νύκτα, ὡς ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν φυσικὴν θέσιν τὴν ἐπανάστασιν ταύτην τῶν τριχῶν, ἀπέβησαν μάταιαι· εἶμαι ἐν ἀπελπισίᾳ!

Τί αἰσθημα εἶνε δυνατόν νὰ παραγάγῃ τοιαύτην ἐπίμονον φρικίαν; Ἀπαντῶ:

Πρῶτον ἡ φρίκη αὐτή· δεύτερον ὁ ἐνθουσιασμός· εἶτα τὸ εὐγενὲς ἐκεῖνο συναίσθημα τῆς συμπαθείας πρὸς πᾶσιν ἄνθρωπον· τὸ συναίσθημα τῆς ἀντιπαθείας πρὸς ἀδικούντα· ὁ γλυκὺς ἠλεκτρισμὸς τῆς διανοίας, ὅταν ἀκούῃ φιλόσοφον εἰρωνεύμενον ἀγρίως ἑαυτὸν καὶ τὸν κόσμον διὰ τὴν ἀδυναμίαν του· ἡ εὐθυμία καὶ ὁ καυχασμὸς τοῦ περὶ ἑαυτοῦ ἢ μελαγχολία καὶ ἐν γένει ὅλος ὁ αἰσθηματικὸς κόσμος μετὰ τῶν πλανητῶν ἢ ἀπλανῶν ἀστέρων του.

Καὶ ποῖος ἔχει τόσην ὑπερφυσικὴν δύναμιν, ὥστε νὰ κινήσῃ τὸν ἀχανῆ τοῦτον κόσμον πρὸς τὸ ἄπειρον; Ἀπαντῶ:

Εἰς ἡθοποιὸς, εἰς καλλιτέχνης ἡθοποιὸς, ὅστις δικαίως εἶνε ἀνώτερος ὅλων τῶν ἄλλων καλλιτεχνῶν, διὰ τὸν λό-

γον ὅτι συγκεντρώνει ἐν ἑαυτῷ τὴν ποίησιν, τὴν γραφικὴν, τὴν γλυπτικὴν, τὴν μουσικὴν. Δὲν θεωρῶ βεβαίως τὸν καλλιτέχνην ἡθοποιὸν ἀνώτερον, ὡς πρὸς τὴν διανοητικὴν καὶ αἰσθηματικὴν ἐποψίν, τῶν λοιπῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ὁραίων Τεχνῶν· ἀλλ' ἐννοῶ ὅτι μόνος αὐτὸς εἶνε ἱκανὸς νὰ προσωποποιήσῃ ὅλας ὁμοῦ τὰς Ὁραίας Τέχνας ἐν δεδομένῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ, καὶ διὰ τῆς συγκεντρώσεως ταύτης νὰ θίξῃ τὰς λεπτοτέρας χορδὰς τῆς διανοίας καὶ τοῦ αἰσθήματος τοῦ ἀνθρώπου· οὐχὶ ὑποκειμενικῶς εἶνε ἀνώτερος, ἀλλ' ἀντικειμενικῶς, ὡς δύναμις ἐκφράσεως.

Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι ἀναγινώσκει τις τὸν Ἀμλέτον· θὰ αἰσθανθῆ βεβαίως ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ αἰσθανθῆ, ἀλλὰ ἡ ψυχὴ τοῦ δράματος θὰ ἐλλείπῃ· τὸ ὅλον αἰσθημα θὰ εἶνε σχετικῶς ὠχρὸν, διότι λείπει ἐνταυτῇ ἡ γραφικὴ, ἡ γλυπτικὴ καὶ ἡ μουσικὴ, ἧτις παρίσταται ὑπὸ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς τοῦ λόγου· ἡ φαντασία λίαν ἀορίστου εἰκόνας αὐτῶν θὰ ἔχῃ, διότι δὲν ὑποπίπτουσιν ἀμέσως εἰς τὰς αἰσθήσεις. Τὸ αὐτὸ θὰ συμβῇ ἐὰν ἴδῃ τις τὸν Ἀμλέτον ἐξωγραφισμένον ὑπὸ τῆς διαφόρου ψυχικῆς καταστάσεως του· καὶ μάλιστα ἡ αἰσθησις θὰ εἶνε ὠχρύτερα, διότι ἡ γραφικὴ εἶνε κατωτέρα τῆς ποιήσεως, τοῦ λόγου, καὶ οὕτω καθεξῆς.

Βεβαίως εἰς οἰονδήποτε καλλιτέχνημα συνυπάρχουσιν ἀναγκαιῶς ὅλα ὁμοῦ αἱ λοιπαὶ τέχναι αἱ μὴ ἀναφερόμεναι κυρίως καὶ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ καλλιτέχνημα αὐτό, ἀλλὰ ὑπάρχουσιν ἐν ἐσβεσμένῃ καὶ ὠχρῇ μορφῇ. Ὑπάρχει ἐπίσης ἱεραρχία εἰς τὰς Ὁραίας Τέχνας, ὡς πρὸς τὴν πληθὺν τῆς παραγωγῆς συγκεκριμένων ἐνοσιῶν καὶ αἰσθημάτων· πρώτην δὲ θέσιν κατέχει ἡ ποίησις, ἧτις ἀρκετὰ σαφῶς ἐμπεριέχει καὶ τὰς λοιπὰς, καὶ εἶνε οὕτως εἰπεῖν τὸ ἀθροίσμα αὐτῶν σὺν τῷ λόγῳ· ὕστερον ἔρχονται κατὰ ἱεραρχικὴν τάξιν, ἡ Γραφικὴ, ἡ Γλυπτικὴ καὶ τελευταῖον ἡ Μουσικὴ, ἧτις παράγει τὰ ἀοριστώτερα, ἂν καὶ γλυκῆ καὶ εὐάρεστα, αἰσθήματα.

Δὲν θὰ θαυμάσῃ τις ἕνα ἡθοποιόν, ἐὰν τὸν ἴδῃ ἀπομιμούμενον ἀκριβῶς τὴν στάσιν καὶ τὴν ἐκφρασιν τοῦ προσώπου μιᾶς εἰκόνας ἢ ἐνὸς ἀγάλματος· τούναντίον εἶνε δυνατόν καὶ νὰ γελᾷ· μίαν ἀμυδρὴν ἰδέαν τοῦ πράγματος δύναται τις νὰ λάβῃ βλέπων παριστανόμενον Παντομίμαν, ἂν καὶ ἐκεῖ ὑπάρχει εἶδος λόγου, αἱ διάφοροι δηλαδὴ χειρονομίαι καὶ κινήσεις τοῦ σώματος καὶ τοῦ προσώπου. Ἄμα ὅμως προστεθῆ ὁ λόγος ὑπὸ μορφήν ποιήσεως ἢ δράματος, ἀδιάφορον, ἀμέσως τὰ πάντα ἀλλάζουσιν, λαμβάνουν ζωὴν· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐλλείπει ἡ ἠλεκτριζούσα ἐκεῖνη ζωὴ, ἐλλείπουν τὰ νεῦρα.

Καὶ ποῖα εἶνε τὰ νεῦρα; Ἀπαντῶ:

Ὁ ἡθοποιὸς καλλιτέχνης· ὁ ἡθοποιὸς εἶνε τὸ κεντρικὸν νευρικὸν σύστημα, δι' οὗ ἐκδηλοῦται πρὸς τὰ ἔξω ὅλη ἡ ζωὴ τῶν Τεχνῶν· εἶνε τὸ εὐγενὲς ἐκεῖνο ὄργανον, τὸ ὅποσον θέτει εἰς τὸ φανερὸν ἅπαντα ἐκεῖνα τὰ ἀβέβαια συναίσθημα καὶ τὰς ἀσαφεῖς εἰκόνας τοῦ δράματος· εἶνε ἡ καρδίαν τοῦ Καλοῦ, ἄνευ τῆς ἑποίας τοῦτο ἐλαττοῦται τὴν ἀξίαν. Εἶνε ὁ Σόννεντάλ.

Τοιαύτας σκέψεις κάμνει τις ἀκουσίως, ὅταν εὐτυχῆσῃ νὰ ἴδῃ παρόμοιον ἡθοποιόν, καὶ πρὸς στιγμὴν λησμονεῖ τὸν ποιητὴν, ὅστις τὸν ἐπλάσε καὶ τῷ ἐνεργήσῃ τὸ πνεῦμά του. Ὁ ἐρως δὲ πρὸς τὸ εὐγενὲς τοῦτο ὄργανον τοῦ ποιητοῦ, τὸ πληρὲς ζωῆς καὶ αἰσθήματος, τὸ κολακεῖον καὶ παρέχον ἡμῖν τὴν εὐγενεστέρην καὶ ὑψηλοτέραν ἀπόλαυσιν εἶνε ἴσος μὲ τὴν περιφρόνησιν καὶ ἀηδίαν,

ἢν αἰσθάνεται τις πρὸς τὸν μαστροπὸν τὸν παρέχοντα ἡμῖν τὰς ταπεινοτέρας ἀπολαύσεις. Ὅστε δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ καλλιτέχνης ἡθοποιὸς εἶνε οἱ ἀντίποδες τοῦ μαστροποῦ.

Ἐννοεῖται οἰκοθεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ φαντασθῶμεν τὸν καλὸν ἡθοποιὸν ὡς ἀπλοῦν ὄργανον μόνον ἐκφράσεως, ἀλλὰ τούναντίον ὡς ἀτομικότητα προσθέτουσαν ἴδια κεφαλαία, τὰ ὅποια κέκτηται φύσει, καὶ τελειοποιήσασαν αὐτὰ διὰ τῆς ἐξασκήσεως.

Ὅταν βλέπῃς ἕνα Σόννεντάλ, βλέπεις συγχρόνως καὶ τὸν Σαίξπηρον καὶ τὸν Ἀμλέτον· ἔχεις μίαν μεταφυσικὴν τριάδα, ἧς τὰ μέλη, ἐνθ' εἶνε ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων, εἶνε συγχρόνως καὶ ἐν τῇ ἀδιαίρετον.

Διὰ τὴν κατορθώσῃ λοιπὸν εἰς ἡθοποιὸς τοιαύτην συγχώνευσιν, φαντάζεται τις εὐκόλως ποῖον βαθμὸν διανοίας καὶ ποῖαν εὐαισθησίαν ὀφείλει νὰ ἔχῃ· ὀφείλει νὰ διεισδύσῃ μέχρι τῶν ἐγκάτων τῆς διανοίας τοῦ συγγραφέως καὶ ἀκολούθως διὰ τῆς ὕψους τῆς συγκοινωνίας, ἧτις ἄγει κατ' εὐθείαν, ἄνευ περιστυλίων καὶ διαδρόμων, εἰς τὰ ἀχανῆ καὶ λαμπρὰ μέγαρα τοῦ αἰσθήματος, μέχρῃς αὐτοῦ!

Πόσον θαυμάζει τις καὶ λατρεύει τὸν καλλιτέχνην ἡθοποιόν, ὅταν τὸν κρίνῃ ὑπὸ τοιαύτην ἐποψίν. Πόσον μεγάλῃς ἐκτιμήσεως εἶνε ἄξιος!!

Ἀλλὰ δὲν ἀρκοῦσι μόνον ταῦτα διὰ νὰ γεννηθῇ ὁ ἡθοποιὸς, ἀπαιτοῦνται καὶ ἄλλαι ιδιότητες καὶ προσόντα, δι' ὧν καὶ μόνον εἶε καὶ ὀνομάζεται ἡθοποιός.

Καὶ πρῶτον μεγάλῃ φαντασίᾳ ἀπαιτεῖται, ὡς εἰς πάντα καλλιτέχνην, διὰ νὰ δύναται νὰ παραστήσῃ ἐνώπιόν του, ὡς νὰ τὰς ἐβλεπε, τὰς διαφόρους εἰκόνας τοῦ δράματος μέχρι τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν τῶν στάσεων καὶ τῶν ἐκφράσεων αὐτῶν, φανταζόμενος ταυτοχρόνως καὶ τὸν τόνον τῆς φωνῆς, ὅστις θὰ εἶνε ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τοιαύτην ἢ τοιαύτην ἐκφρασιν. Δεύτερον δὲ μεγίστη δόσις μιμητικῆς ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ, ὅπως ἐκδηλώσῃ πρὸς τὰ ἐκτὸς τὰς διαφόρους ψυχικὰς καταστάσεις.

Τὸ μιμητικόν, ὡς γνωστὸν, εἶνε κοινὸν εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς τὰ πλεῖστα τῶν ζῶων, τελειοποιεῖται δὲ ἀρκούντως διὰ τῆς ἀσκήσεως. Ἀλλὰ ὑπάρχουν διαφορῶν τάξεων καὶ ποιότητων μιμητικῶν, τὰ ὅποια δύναται νὰ διακρίσωμεν εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας, τὰ ἀπλά καὶ τὰ σύνθετα. Τῶν ἀπλῶν τὰ τόξα τῆς ἀντανεκλάσεως διὰ τοῦ ἐγκεφάλου εἶνε βραχέα καὶ ἐξ ἐνὸς μόνου τόξου ἀποτελούμενα· π. γ. ὑπόθεσις, φίλτατε Βλάσι, ὅτι διήλθες σῶς καὶ ἀβλαβῆς τὴν λεωφόρον τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐρθασες μέχρι τοῦ ἀγάλματος τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου, τοῦ ἀριστοουργήματος τούτου τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς τέχνης. Θέλεις νὰ μιμηθῆς τὴν συγκινητικὴν του στάσιν καὶ φυσιογνωμίαν, οὐδὲν εὐκολώτερον τούτου· ἀπλόνης τὴν δεξιάν σου ὡς πρὸς εὐλογίαν, κρατεῖ εἰς τὴν ἀριστεράν σου τὸ μαστοῦνιον τοῦ κ. Παρασκευαίδου ἀντιπατερίτσας (διὰ νὰ ἔχῃ τὸ ἀνάλογον πρὸς τὸ σῶμά σου ὕψος), πρὸς δὲ δὲν κείπεται ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀπολύτως περὶ οὐδενός, ἢ, ἂν θέλῃς, ἄφησε νὰ διέρχονται διὰ τοῦ κρηνίου σου ἰδέαι, οἷαι θὰ διήρχοντο διὰ μιᾶς χωματίνης κωνοθήκης (βάζου), καὶ ἰδοὺ ἔχεις τὴν στάσιν τοῦ σώματος τοῦ Γρηγορίου καὶ τὴν ἐκφρασιν τοῦ προσώπου του. Ἡ ὁμοιότης σου δὲ θὰ εἶνε κατὰ τοσοῦτον καταπληκτικὴ, καθ' ὅσον καὶ τὰ ἐνδύματά σου θὰ ἔχωσι τὸ σχῆμα τοῦ ἱερατικοῦ βρά-

σου ὡς καὶ τὸ χρῶμα τοῦ μαρμαροῦ ἕνεκα τῆς ποσότητος τῆς σκόνης, διότι διέβης ἤδη διὰ τῆς λεωφόρου τοῦ Πανεπιστημίου. Σὲ ἀρίνω εἰς αὐτὴν τὴν ἀξιοθρήνητον κατάρτασιν πρὸς στιγμὴν.

Τώρα, λαμβάνω ἕνα Παπαγάλον καὶ τὸν τοποθετῶ ἐπὶ τοῦ βάρου σου· ψιθυρίζω δὲ εἰς τὸ οὖς του ὅτι: εἶσαι Γρηγόριος ὁ Πατριάρχης. Ἀμέσως θὰ ἀκούσης τὸν Παπαγάλον λέγοντα: «εἶσαι Γρηγόριος ὁ Πατριάρχης». Tableau!!

Τί συνέβη; καὶ οἱ δύο σας ἐμιμήθητέ τι· εἰς τὸν ἐγκέφαλον καὶ τῶν δύο σας συνέβησαν ἀπλά τόξα ἀντανεκλάσεως. Εἰς μὲν τὸν ἰδικόν σου ἡ ὁδὸς τοῦ τόξου ἐγείνε διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ ἐκείθεν μέχρι τοῦ κέντρου τῆς μιμήσεως, τὸ ὅποσον ἀμέσως ἔδωκε τὴν δέουσαν συστολήν εἰς τοὺς μῦς πρὸς παράστασιν τῆς στάσεως καὶ τῆς ἐκφράσεως· τὸ τόξον δὲν διήλθεν οὔτε διὰ τῆς σφαιρας τῆς διανοίας, οὔτε διὰ τῆς τοῦ αἰσθήματος· εἶνε ἀπλοῦν.

Εἰς δὲ τὸν ἐγκέφαλον τοῦ Παπαγάλου ἡ ὁδὸς τοῦ τόξου ἐγείνε διὰ τοῦ ὠτός μέχρι τοῦ κέντρου τῆς μιμήσεως καὶ ἐκεῖθεν διετάχθη ἢ κατὰλληλος συστολὴ τῶν μυῶν τῶν φωνητικῶν ὀργάνων· οὐδὲν διήλθεν διὰ τῆς διανοίας καὶ τοῦ αἰσθητικοῦ τοῦ Παπαγάλου· διότι, ἐὰν ἦννοιε τὴν φράσιν, ἦν ἐπανελάθει ὡς ζῶν φωνογράφος, καὶ ἐπομένως ἠσθάνετο τίς εἶσαι, ἀμέσως ἤθελε συγκινηθῆ, ἐμπνευσθῆ καὶ προσθέσῃ:

Τί μὲ θεωρεῖς ἀκίνητος, ποῦ τρέχει ὁ λογισμὸς σου;!!

Τὸ φλογερὸν σου μέτωπον . . . κ . τ . λ .

ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι, ἀντὶ νὰ ἐμπνευσθῆ, δὲν ἤθελον ἐκπνεύσει ἐπὶ τῇ θέξ σου. Καὶ εἰς τοὺς δύο σας λοιπὸν συνέβησαν ἀπλά τόξα μιμήσεως.

Εἰς τὸν ἡθοποιόν ὅμως ἀναγκαιῶς τὰ τόξα εἶνε σύνθετα· διότι ὅταν μελετᾷ δράμα τι, θὰ σχηματισθῇ ἀμέσως ἐν πρῶτον τόξον ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ μέχρι τῆς διανοίας, ἧτις τὰς λέξεις μεταμορφώνει εἰς ἐνοίας· αἱ ἐνοιαί ἀμέσως θὰ παραγάγωσιν αἰσθηματὰ, καὶ ὅλ' ἐχωμεν οὕτω τὸ δεύτερον τόξον ἐκ τῆς σφαιρας τῆς διανοίας πρὸς τὴν τῶν αἰσθημάτων, αἱ ὅποιαι συγκοινωνοῦσι δι' ἀπίρων ἰνῶν. Ἐκ τοῦ αἰσθητικοῦ δὲ ἄλλα τόξα ἀντανεκλάσεως ἀμέσως μεταδίδουσιν εἰς τὰ κέντρα τῆς συστολῆς τῶν μυῶν, χωρὶς νὰ διαβῶσι διὰ τοῦ κέντρου τῆς μιμήσεως, πρὸς ἐκφρασιν τοῦ ἀντιστοιχοῦντος αἰσθήματος· ὡς π. γ. ὅταν κλαίωμεν, ἢ γελῶμεν ἢ ἔχωμεν οἰανδήποτε πάθος, τοῦτο ἐκφράζεται ἀμέσως, ἄνευ μιμήσεως, πρὸς τὰ ἐκτὸς, διότι ὑπάρχει φύσει ἡ ἀρμονία μεταξὺ τοῦ αἰσθήματος καὶ ὀρισμένων τινῶν μυῶν διὰ τῶν ἀναλόγων νευρικῶν ἰνῶν· οὐδέποτε δὲ θὰ δυνηθῆ νὰ ἐκφράσῃ τις φυσικῶς καὶ ἀκριβῶς μόνον διὰ τῆς μιμήσεως πάθος τι, αἰσθημα τι, ἐὰν τῶντι δὲν τὸ αἰσθάνεται. Ὁ προσποιητῶς γελῶν, φερ' εἰπεῖν, δὲν ἔχει ἀκριβῶς τὴν ἐκφρασιν τοῦ ἀληθῶς γελῶντος, ἐκτὸς ἔξω ἐκ τῆς προσποιήσεως παρασυρθῆ παρὰ τὴν θέλησίν του εἰς ἀληθὴ γέλωτα, καὶ οὕτω καθεξῆς· ὥστε ὁ ἡθοποιὸς ἀναγκαιῶς πρέπει νὰ αἰσθάνηται διὰ νὰ ἐκφράξῃ ἀκριβῶς οἰονδήποτε πάθος. Ἐπειδὴ ὅμως ἔχει συνεῖδησιν ὅτι δὲν εἶνε αὐτὸς τὸ ἴδιον πάσχον πρόσωπον, ἢ αἰσθησις θὰ ἠλαττοῦτο ἐπισθητικῶς καὶ ἐπομένως ἡ ἐκφρασις αὐτῆς πρὸς τὰ ἐκτὸς, θὰ μᾶς παρεῖχε δὲ τότε τὴν εἰκόνα τὸ πολὺ ἐνὸς ἀναγινώσκοντος, π. γ. τὸν Ἀμλέτον, ἐν τῷ

δωματίω του ήσυχως, τοῦ ὁποίου ἡ φυσιογνωμία πρᾶλ-
λάσσει μὲν ἐκάστοτε ἀναλόγως τῆς διεγειρομένης ὑπὸ
τῆς ἀναγνώσεως αἰσθήσεως. ἄλλ' ἡ παραλλαγὴ αὕτη εἶνε
ὡχρὰ καὶ ἀσκήης ἕνεκα τῆς παρούσης πάντοτε συνε-
δήσεως.

Πρέπει λοιπὸν νὰ παρεμβῆ μία ἄλλη δύναμις, ἥτις
νὰ κρατῆ, ἀλλὰ τελητηῶς, τὰ αἰσθήματα εἰς τὸν δέον-
τα βαθμὸν τῆς ἐντάσεως· δὲν ὑπάρχει πλέον βαθεῖα
αἰσθησις καὶ οὔτε ἄρα ἀνάλογος φυσικὴ ἔκφρασις, καὶ ἐν
τούτοις αὕτη ὀφείλει νὰ ὑφίσταται. Ὁ παρεμβῆ ὅθεν ἡ
δύναμις τῆς Μιμήσεως, ἥτις θὰ τεθῆ εἰς ἐνέργειαν, ἀφοῦ
πρῶτον σχηματισθοῦν ἄλλα τόξα ἐκ τοῦ αἰσθητικοῦ πρὸς
τὴν μνήμην, τὴν φαντασίαν καὶ τὴν βούλησιν διὰ νὰ
δώσῃ ὁ ἠθοποιὸς τὴν κατὰλληλον, σχεδὸν φυσικὴν ἔκ-
φρασιν τῶν αἰθημάτων του. Παραλείπομεν πλέον ὅτι ἡ
αἰσθησις ἐντείνεται ἔτι πλέον, ὅταν ὁ ἠθοποιὸς ἀκούῃ
τὴν ἰδίαν του φωνήν· ἐδῶ πάλιν ἔχομεν ἄλλα τόξα ἀν-
τανακλάσεως προστιθέμενα εἰς τὰ πρότερον.

Αὐτὸ λοιπὸν τὸ κέντρον τῆς Μιμήσεως, εἶνε ἡ περιου-
σία τοῦ ἠθοποιοῦ, τὸ δῶρον τῆς φύσεως· ἕκαστος τὸ
ἔχει, ἀλλ' εἰς αὐτὸν εἶνε φύσει εἰς μέγιστον βαθμὸν ἀ-
νεπτυγμένον, τελειοποιούμενον ἔτι περισσότερον διὰ τῆς
ἀσκήσεως· τοιαῦτα ὅμως δῶρα εἶνε σπάνια, διὰ τοῦτο
καὶ οἱ ἠθοποιοὶ εἶνε σπάνιοι. Κατὰ δεύτερον λόγον πλέον
ἔρχεται τὸ ἀνάστημα, ἡ μορφή καὶ ἡ φωνὴ τοῦ ἠθοποιοῦ.

Εἰς Μιστριώτης π. γ. δὲν θὰ δρέψῃ, μοὶ φαίνεται,
πολλοὺς στεφάνους ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Ἐὰν ὅμως, φίλε μου,
δὲν παραδέχεσαι τὰς ἰδέας μου, καὶ φρονῆς ὅτι δύνασαι
νὰ μιμηθῆς τὸν Ἀρλέτον ὡς τὸν Πατριάρχην λίαν ἐπι-
τυχῶς, ἂν καὶ ὅταν τὸν ἀναγινώσκῃς, τὸν ἐννοεῖς καὶ
τὸν αἰσθάνεσαι ὅπως ὁ Sonnenthal, τότε σὲ θέτω ἀμέσως
ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τῶν Ἀθηνῶν διὰ νὰ πεισθῆς
ἂν δύνασαι νὰ εἶσαι ἐφ' ἑμιλλῶς του ἢ ὄχι.

Ἴδου ποῖα τις εἶνε ἡ ψυχολογικὴ ἀνάγκη τοῦ ἠθο-
ποιοῦ· ὁ ἴδιος εἶνε εὐγενὲς ὄργανον πεπρωκισμένον ὑπὸ
τῆς Φύσεως. Εἶνε ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐξευγενίζει
καὶ τοὺς θεατὰς του; Οἱ θέλοντες νὰ ἠθικοποιήσωσι μίαν
κοινωνίαν, οἱ ἔχοντες τὰς Ἀρχὰς καὶ τὴν δύναμιν, δὲν
πρέπει νὰ μεταχειρίζονται ὡς μέσον καὶ τοὺς καλλιτέχνους;
Πρέπει νὰ ἔτυχε νὰ ἴδῃ τις τοιοῦτους διὰ νὰ ἐννοήσῃ
ποῖαν ἐπίδρασιν ἔχουν ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου· ἡ ἐπίδρασις
αὕτη θὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα, ὄχι ἐὰν ἀπαξ μόνον ἢ δις
παρκαταθῆ τις εἰς τὸ θέατρον, ἀλλὰ λίαν συνεχῶς, ὅ-
πως ὁ φοιτητῆς φοιτᾷ εἰς τὴν οἰκίαν του σχολῆν· διότι
ὅπως οὗτος δὲν δύναται νὰ μάθῃ μίαν ἐπιστήμην, ἐὰν
ἀπαξ ἢ δις παρευρεθῆ εἰς ἓν μάθημα, οὕτως δὲν δύναται
νὰ καθωραϊσθῆ καὶ ἀναπτυχθῆ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου,
ἐὰν σπανίως παρευρίσκηται εἰς τὸ θέατρον. Ἐν Εὐρώπῃ
ὑπάρχουσι θεάτρα, τὰ ὁποῖα εἶναι σχολαὶ πλέον τῆς
κοινωνίας ὑποστηριζόμενα ἰσχυρῶς ὑπὸ τῶν Κυβερνή-
σεων. Καταρτίζονται οἱ ἠθοποιοὶ σπουδάζοντες καὶ γυ-
μναζόμενοι καὶ ἐξεταζόμενοι ἀκολούθως ὑπὸ τῶν σπου-
δαιοτέρων λογίων τῆς κοινωνίας ἐκλεγομένων ὡς ἐπι-
τροπή.

Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ μορφώσωμεν ἐν Ἑλλάδι ἠθο-
ποιούς; Ἐὰν ἐκ γενετῆς εἶνε τις περίφημος ἱατρὸς ἢ νο-
μικὸς, τότε εἶνε δυνατὸν καὶ νὰ εἶνε ἠθοποιός.

Αἱ Κυβερνήσεις μας σκέπτονται εἰς τοιαῦτα λεπτά
καὶ εὐγενῆ πράγματα; καὶ ποῦ τοὺς ἀφίνει ἡ σπουδαία
φροντίς καὶ σκέψις τῶν πολιτικῶν αἰσροτήτων!!

Ἀνέγνωσα μετὰ φρίκης εἰς τὸ Μὴ Χάρεσαι ὅτι ὁ κ.

Λεκατσῆς ἦλθε πεζὸς ἐκ Πατρῶν εἰς Ἀθήνας! δὲν ἔπρε-
πε οἱ βουλευταὶ Πατρῶν νὰ τὸν φέρουν ἐπὶ τῆς
βάχεώς των προσλαμβάνοντες ὡς ἐπικούρους καὶ ἄλλους
βουλευτὰς τῶν πόλεων ὅθεν διήρχοντο; Ποίαν ἄλλην
καλλιτέραν ἐκδούλευσιν θὰ παρεῖχον εἰς τὸν τόπον των;

Ὁ Ἀρλέτος ἔστειλε τοὺς ἔρωτας τῆς Ὀφηλίας εἰς
μοναστήριον . . . εἰς μοναστήριον . . . εἰς μοναστήριον.

Καὶ ἐγὼ στέλλω ὅλους τοὺς πολιτικούς στοῦ διάολο . . .
στοῦ διάολο . . . στοῦ διάολο . . .

Χαῖρε,

Α . . . . .

ΜΕΓΑΛΗ ΟΙΝΟΠΟΙΑ

ΑΜΠΑΖΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΚΤΑΚΤΟΣ

ΕΦΘΗΝΙΑ

Λευκοῦ οἴνου φιάλη λεπτ. 60.

Μέλανος οἴνου φιάλη λεπτ. 60.

(Κεντρικὰ Καταστήματα καὶ ὑποκαταστήματα
ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ).

ΜΕΤΕΚΟΜΙΣΘΗ ΤΟ ΜΕΓΑ
ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ

ὀλίγον ἀνωτέρω τῆς προτέρας του θέσεως ἐπὶ τῆς
ὁδοῦ Ἑρμοῦ, εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς Ἰσόγειον τῆς
Οἰκίας Κ. Λελοῦδα, μετὰ τῶν καταστημάτων
Στεφ. Γαβιλιᾶ καὶ Γ. Κοκοροπούλου.

ΠΡΟΣ πάντας ὅσοι πάσχουσιν ἐξ ἐπιληψίας, συ-
σπάσεων ἢ νευραλγιῶν συνιστῶμεν συντόμως
τὴν παγκοσμίως γνωστὴν καὶ σχεδὸν θαυματουργοῦσαν
μέθοδον τοῦ καθηγητοῦ Ch. Albert 29, Avenue de Wa-
gram. Ὅλοι λοιπὸν οἱ ἀσθενεῖς ἄς ἀποταθῶσι πρὸς
αὐτὸν μετ' ἐμπιστοσύνης, καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν θὰ
ἐπανεύρουν τὴν υἰγιαίν, ἣν εἶχον ἀπελπισθῆ ποτὲ νὰ
ἐπανεύρωσι. Ἡ θεραπεία διενεργεῖται δι' ἀλληλογραφίας
μετὰ λεπτομερῆ ἀνακοίνωσιν τῆς ἱστορίας τῆς ἀσθενείας.
Ὁ καθηγητῆς κ. Ch. Albert δὲν δέχεται ἀμοιβήν, εἰμὴ
ἄφ' οὐ προσέλωσι διὰ τοῦ τρόπου τῆς θεραπείας του
σπουδαῖα ἀποτελέσματα.